

sig dyrere, end man fra Først af har antaget, dog mener, at man, naar der er Tale om en omfattende, udførlig Jernbanelov for hele Landet, ikke bør unblade omhyggeligt at overveie dette Spørgsmaal; iøvrigt er jeg endnu ikke selv kommen til nogen endelig Mening i saa Henseende, jeg staaer endnu paa Undersøgelses-nes Standpunkt. — Det foreliggende Lovforslag liber altsaa, som det vil sees, af endeel Ufuldstændigheder, som jeg nu har tilladt mig at udhæve.

Med Hensyn til et Hovedpunkt i Lovforslaget, at Regjeringen bemyndiges til at udstede et Beløb af indtil 300,000 Rb. pr. Mill i 4% rentebærende Obligationer, maa jeg bemærke, at det at nævne et Maximum, en vis bestemt Sum, i en saadan Lov er, efter min Erfaring, det Samme som at fastsætte Prisen. Jeg gaaer derfor ud fra, at den ærede Forslagsstiller vil give 300,000 Rb. pr. Mill, og beder Dem, mine ærede Herrer, ikke at oversee, at naar De udgive en saadan Lov, hvori der er nævnt et Maximum, og Regjeringen staaer med den ligeoverfor en Underhandler, vil denne bestandig komme tilbage paa, at Regjeringen har Bemyndigelse til at give 300,000 Rb. pr. Mill, at den lovgivende Magt har anerkjendt, at den vil have en Bane, selv om derfor skal betales 300,000 Rb. pr. Mill, ja, maaskee det endogaa vilde hedde, at det vilde være at tilfidesætte den lovgivende Magts Mening, dersom Regjeringen ikke gik ind selv paa den høieste Pris. — Jeg anseer det derfor for urigtigt at sætte et Maximum i Loven, idet der efter min Mening først, naar Underhandlingerne ere tilendebragte, kan være Tale om at forelægge den lovgivende Magt bestemte Summer. Naar man strax vil fastsætte et Maximum i Loven, kan jeg ikke tænke mig Andet, end at der maa skee offentligt Udbud af Bansen paa Verdensmarkedet, at man indbyder Enhver til at komme og gjøre sine Forslag; men i saa Henseende maa det ikke oversees, at Lovforslaget væsentligt er baseret paa Forhandlinger med en bestemt Mand, idet der nemlig til det knytter sig en Bemyndigelse for Regjeringen til at forandre en med en bestemt Mand indgaaet Contract. Det er

nu en i alle Henseender saa kynlig, hæderlig og for sine Arbeider verdensberømt Mand, at jeg ikke kan have Noget imod, at der henpeges paa ham; men skeer det, og man altsaa ikke tænker sig Arbeidet udført ved Udbud paa Verdensmarkedet, siger jeg, at Nævnelsen af en bestemt Sum i Loven tvinger Regjeringen til at give den. Forholdet er her ganske det samme, som naar man gav en Mand Fuldmagt til at kjøbe sig en Eiendom og saa gjorde det bekjendt for Eiendommens Eier, hvormed man havde givet sin Befuldmægtigede Lov til at give for den; jeg troer ikke, at man i et saadant Tilfælde fik Eiendommen billigere end denne Sum. I det Store som i det Smaa gjælder her samme Regel. Dette er altsaa et Punkt, som fortjener den omhyggeligste Overveielse, og med Hensyn til hvilket jeg endnu maa udbede mig de Herrerers taalmodige Opmærksomhed, idet jeg vil undersøge, hvorvidt den Sum, som her er nævnt, er en passende Sum, som den lovgivende Magt kan have Opfordring til selv at gaae ind paa og tillige opfordre Regjeringen til at gaae ind paa. Jeg vil i den Henseende bemærke, at det jo allerede er behøveligt at nævne en saadan Sum, inden man veed, hvilken Linie man vil faae. Det samme Beløb kan saaledes være en overordentlig billig og en overordentlig høi Sum. Forholdet er her det samme, som om man vilde give En Fuldmagt til at kjøbe sig et Par Ddr. Land, uden at sige ham, om det skulde være paa Jyllands Heder eller i Omegnen af Kjøbenhavn. I een Henseende viser en saadan Fuldmagt en overordentlig stor Tilid, men man kan jo dog derfor alligevel finde, at naar den i sit Indhold er saa ubestemt, kan det ikke være rigtigt og hensigtsmæssigt at give den. Det vil vise sig og er jo fremgaaet af alle Debatterne her, at om der end ikke udtrykkeligt er nævnt en bestemt Bane, har dog det foreliggende Forslag forudsat en Bane fra Karhuus til Horsens og derfra til et Punkt ved den slesvigske Grændse. Det træffer sig nu saa heldigt, at uagtet vore Undersøgelser ikke ere ganske tilendebragte, er det dog lykkes os med Hensyn til denne Linie at tilveiebringe dem temmelig fuldstændige; alene med Hensyn til Linien fra Randers til Aalborg ere